

[Merete Bjørn Haussen.]

med indtryk af, at det i det grundige udvalgsarbejde, som jeg gerne vil anbefale og tilsige mit partis velvillige samarbejde til, bliver nødvendigt at gennemføre forskellige ændringer i forhold til det fremsatte lovforslag.

Da vi havde de to lovforslag til første behandling her i folketinget den 24. maj, gav jeg udtryk for mit partis principielle stilling til nogle af de vigtigste nydannelser, og jeg henviser til mine udtalelser dér.

Lovforslaget er jo bl. a. udtryk for de nordiske samarbejdsbestrebelse på disse områder, og jeg forstår, at ministeren nu har modtaget de endelige norske og svenske lovforslag, som vil kunne indgå i udvalgsarbejdet. Der er ligeledes fra den svenske rigsdags første lovudvalg kommet en indbydelse til et samarbejde omkring det videre udvalgsarbejde med lovforslagene. Mit parti deltager gerne i drøftelser af, hvordan vi kan koordinere samarbejdet på dette område.

Vi er i dag noget nærmere afklaringen af den fremtidige myndighedsalder, end vi var ved førstebehandlingen i maj, hvor jeg kunne give tilslutning til ministerens forslag om at nedsætte ægteskabsalderen for mænd til 20 år. Venstre anser det for ønskeligt, at der så vidt muligt bliver overensstemmelse mellem ægteskabsalderen og myndighedsalderen, således at ægteskaber kan indgås på grundlag af fuld økonomisk selvstændighed. Det rejser så spørgsmålet, om vi nu skal gennemføre samme ægteskabsalder for mænd og kvinder. Vi mener, at dette problem og de dermed sammenhængende samtykkeproblemer, som ministeren berører i sin fremsættelsestale, må afklares i udvalget.

I sommerens debat har naturligvis lovforslagets forskellige nye bestemmelser vedrørende separation og skilsmisse haft en fremtrædende plads. Venstre er fortsat tilfreds med de to betydelige fremskridt, der opnås ved, at separationstiden nu nedsættes til 1 år, og at der kan opnås skilsmisse på den ene parts begæring, når samlivet har været hævet i 3 år. Den betydelige nedsættelse af separationstiden påvirker naturligvis bedømmelsen af, hvor stort behovet er for at have en direkte skilsmisseadgang. Lovforslaget opretholder utroskabens klas-

siske stilling som den handling, der giver den krænkede part en ubetinget ret til skilsmisse, men yder det nordiske samarbejde den reverens, der findes i § 41, stk. 2, som jo allerede har været nævnt her i debatten. Stykket lyder:

„Hvis hensynet til børnene eller andre vægtige grunde på afgørende måde taler derfor, kan der i stedet for skilsmisse gives separation.“

Justitsministeren gav i foråret udtryk for, at han personlig kunne ønske den gamle stilling opretholdt, at utroskab i alle tilfælde skal give den anden part adgang til skilsmisse, og det er et synspunkt, der også har tilhængere i mit parti, men nu er det jo sådan, at der også findes mange, som ønsker, at utroskab kun skal give adgang til separation, en opfattelse, der er begrundet i et håb om at kunne nedsætte det høje antal skilsmisser her i landet, hvoraf størstedelen skyldes utroskab. Jeg tror ikke, man uden videre kan bruge antallet af utroskabsskilsmisser på denne måde. Det er min opfattelse, at der bag dette tal ikke mindst skjuler sig et behov for, at den moderne ægteskabslovgivning rummer en, om jeg så må sige, almindeligt tilgængelig adgang til skilsmisse. Hvad skilsmissetallene som helhed angår, tyder jo meget på, at vi nu har nået en stabilisering. Statistikken viser, at der her i landet opløses mere end dobbelt så mange ægteskaber som følge af mandens død end som følge af skilsmisse, og at der opløses omtrent lige så mange ægteskaber ved kvindens død som ved skilsmisse.

Den vækst i antallet af skilsmisser, som bl. a. fører til ønsket om at afskaffe utroskab som skilsmisseadgang for den krænkede part, bør efter min mening også ses i forhold til den langt mere betydningsfulde vækst, der er sket i antallet af ægteskaber i de forløbne godt 40 år.

Det spørgsmål, man derfor kan rejse, er, om vi ikke må frem til at betragte adgangen til en direkte skilsmisse som noget, der er nødvendigt, så fejlskøn og forhold, der ikke kunne forudses ved ægteskabets indgåelse, kan blive rettet, om vi i konsekvens heraf ikke nu bør skabe en adgang til direkte skilsmisse ved siden af utroskaben, en direkte adgang, som kunne stå åben for parter, der var enige om, at deres ægteskab